

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תרל ♦ שנה יג

שב"ק פרשת לך לך ה'תשפה

דברי אלוקים חיים
מרן רבינו הגה"ק זי"ע"א

דברות קודש
מרן רבינו עט"ר שליט"א

לך לך (יב, א) להנאתך ולטובתך (רש"י)

לך לך מארצך וגו' ואברכך ואגדלה שמך וגו'. (י"ב. א-ב)
ראוי לשים לב, מפני מה הבטיח לו השי"ת כל ההבטחות האלה, והלא זה היה אחד מעשרה הנסיונות ויותר נסיון היה אם לא היה יודע כלל מההבטחות הטובות ואף על פי כן היה הולך. אפ"ל ע"פ "הקדושת לוי" שנראה שאדרבה בההבטחות היה הנסיון גדול ביותר, כי רצה השי"ת לבחון לא"י בגלל שיגיעו לו שם כל הברכות הטובות, או ילך רק לקיים רצונו של מקום ולא יכוון כלל על הנאת עצמו. ומשום הכי הבטיח לו השי"ת הטובות ששיג בביאתו לארץ ישראל לראות אם לא יחשב כלל להנאתו רק לקיים מצות הבורא ב"ה. ומעיד הכתוב, וילך אברם כאשר דיבר אליו ה'. וכן מובא באור החיים הק' שהלך רק בשביל ציווי ה' לבד ולא כדי שבאמצעות הליכתו ישיג הטובות.

והאמין בה' ויחשבה לו צדקה (בראשית טו, י)
פירש רש"י דלא שאל לו אות על זאת, אבל על ירושת הארץ [שאל אות] ואמר לו: "במה אדע" (להלן, ח).
ולכאורה קשה הרי אברהם אבינו שמסר את נפשו לא אחת, לגלות ולפרסם את שמו יתברך, מה הגדלות בכך שיחשביה לו צדקה וכן שואל הרמב"ן מי שהאמין לשחוט את בנו היחיד האהוב, ושאר הנסיונות, איך לא יאמין בבשורה טובה?
ואפ"ל (ע"פ יוסף בכור שור ועוד) ויחשביה הכוונה לאברהם שהחשיב להקדוש ברוך הוא את הדבר כצדקה דהיינו שצדקה עשה עמו בזה שהבטיחו שיוצא מחלציו יירש הארץ.

אמרות פהודות
מרבינו ה'אור אביגדור' זי"ע

ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה (יב, ב)
מסביר רש"י: ואעשך לגוי גדול, זה שאומרים אלהי-אברהם. ואברכך זה שאומרים אלהי-יחזק. ואגדלה שמך זה שאומרים אלהי-יעקב. יכול יהיו חותמין בכולן, תלמוד לומר והיה ברכה, כך חותמין ולא בהם.
ומסביר ה"שפתי חכמים": רצונו לומר לפי שאין אומרים "אלהי-י" אלא על רבים, כמו אלהי ישראל אלהי העברים, ועל יחיד לא מצינו לשון אלהי-י. לך ברכו "ואעשך לגוי גדול" כי אתה תחשב לרבים ויאמרו עליך "אלהי-אברהם". ובמילת "אברכך" שמורה עוד על תוספת ברכה, רמז שיאמרו גם כן על בנו אלהי-יחזק, וכן "ואגדלה שמך" שמורה עוד על תוספת גדולה, רמז שיאמרו גם כן על בן בנו אלהי-יעקב.

איזו הנאה יכולה להיות כתוצאה מהטלטלות בדרכים? בעל ה"מאור עינים" היה עוסק רבות במצות פדיון שבויים. יהודים רבים היו חייבים לו את חייהם ואת שחרורם מבית האסורים ומשבי אצל הגויים. אולם, פעם אחת הלשין עליו אי מי, ובעל ה"מאור עינים" הושלך לבית האסורים. "רבונו של עולם!" קרא הרב בצער, "על מה בא עלי כזה עונש? הרי כל חיי מציל אני את היהודים הנמצאים בבית הסוהר, איך יתכן שקרה גם לי כך?" ראה ה' בצערו, ושלח אליו את אליהו הנביא. "אין זה עונש, חלילה!" אמר לו אליהו, "שמחה גדולה יש בשמים כאשר אתה מקיים את מצות פדיון שבויים. אולם, כדי שתקיים את המצוה ביתר שאת ובזריזות, רצה ה' להטעים לך פעם אחת את הטעם שמרגיש האדם השבוי. לאחר שתחוש את תחושותיו של הנתון בשבי, תקיים את מצות פדיון שבויים בהתלהבות ובזריזות רבה אף יותר!" בדומה לך, ארע לאברהם אבינו, מכיון שכל חייו עסק במצות הכנסת אורחים, רצה הקדוש ברוך הוא להט עימו בטעם שמרגישים עוברי דרכים, ולגרום לאברהם לחוש את תחושתו של מי שנזקק לאכול על שולחנו של השני, לצורך כך אמר לו ה', "לך לך" להנאתך ולטובתך, שתקיים את מצות הכנסת אורחים ביתר שאת, בהנאה ובשמחה, כאשר אתה יודע ומכיר עד כמה גדולה הטובה שאתה עושה לאורחים.

והאמן בה' ויחשבה לו צדקה (טו, י)

פירש רש"י דלא שאל לו אות על זאת, אבל על ירושת הארץ [שאל אות] ואמר לו: "במה אדע" (להלן, ח).
אפ"ל דיחשביה בא לומר שאברהם לא האמין בגלל שהיה תמים וכו' וכפי שאומרים פתי מאמין לכל דבר, או כפי שהאדם אומר לחבירו אתה מאמין לי והחבר עונה בוודאי שאני מאמין שנראה פעמים מהשפה ולחוץ, ולכך רש"י הק' הזכיר שבירושת הארץ הוא כן ביקש אות, להראות כשהוא רצה הוא יכל לשאול.
כן אפ"ל ויחשיבה לשון מחשבה, שהאמונה היתה מחושבת, על כן המילים לו צדקה, עולות על המחשבה שהאמין גם שהיה בעל מחשבה ויכל לחשב חשבונות.

הדפסת והפצת גליון השבוע

לז"נ

הרבנית **בינה מוזס** ע"ה

אשת חבר רבינו בעל אור אביגדור זי"ע

אמה של מלכות מרן רבינו ה'ויגד משה זי"ע

בת הגה"צ ר' יצחק צבי גרינוואלד זצ"ל

יא"צ ז' חשוון ומנו"כ בהר הזיתים

ת. נ. צ. ב. ה.

מעשר כספים מתלושי מזון

לידידנו היקר, הרה"ג **גמליאל** הכהן **רבינוביץ** נר"ו, מח"ס 'גם אני אודך, וש"ס חשובים ויקרים. שמחים אנו כתמיד לקבל את שאלותינו החשובות של כת"ר בענייני השעה שואל כענין ומשיב כהלכה. באשר שאלני מר:

מחלקים כעת בכל הארץ תלושי מזון השאלה אם צריך להוריד מזה מעשר כספים?

תשובה: לכאורה נראה דכרטיסים אלו אין דינם ככסף ממש, דהרי אין יכול להשתמש בהם לכל מה שירצה, רק לקניית מצרכי מזון וכיו"ב ודוקא ברשתות ממכר מסוימות [ואף כתוב עליהם שישנם מוצרים מסוימים שלא ניתן לקנותם בכרטיסים אלו, אף באותן רשתות], והוי כאילו נתנו לו מוצרי מזון במתנה, רק טרם הוברר אילו מוצרים. ולפי מאי דנהוג עלמא שלא להפריש מעשר כספים משווי חפצים שניתנו לו במתנה, ה"נ בזה שא"צ להפריש.

ואף דיכול למכור כרטיסים אלו במחיר מעט יותר נמוך מהנקוב בהם, ולקבל תמורתן כסף מזומן, כנהוג בתלושי קניה [אף שמסתמא לפי חוקי המדינה אין לעשות כן, אך כמדומה שבהצגתם בחנות לא דורשים מהקונה תעודה מזהה כל שהיא, כך שבמציאות אפשר להעבירם מאדם לאדם], מ"מ אכתי הוי כשוה כסף בעלמא, וכשאר מטלטלין שאפשר למוכרם ולקבל תמורתם כסף, שסוגיין דעלמא שלא להפריש מעש"כ משויין.

וא"כ, לכאורה פטור מהפרשת מעשר כספים מכרטיסים אלו. אולם, שו"ר בס' **באורח צדקה** לג"ר יחזקאל פיינהנדלר נר"ו (פ"י סע' יג), וז"ל: "המקבל תלושי זיכוי, שיכול למכרם ואינו מוגבל בחנות מסוימת ובמוצר מסוים, צריך לעשרם. אך אם קיבל תלוש קניה למוצר מסוים, א"צ לעשרו". ושם בהערה (כא) כתב, וז"ל: "שמעתי מהגר"נ קרליץ שליט"א, לחלק בין סוגי התלושי קניה, דאם התלוש הוא לחפץ מסוים, הרי זה כמו שקיבל את גוף החפץ עצמו וא"צ לעשר את ערך התלוש וכו'. אך אם יכול למכור את התלוש, ואינו מוגבל למוצר מסויים או לחנות מסוימת, מיקרי שקיבל כסף ממש וצריך לעשרו".

אמנם, מ"ש: "אם יכול למכור את התלוש, ואינו מוגבל למוצר מסויים או לחנות מסוימת, מיקרי שקיבל כסף ממש וצריך לעשרו" – אין דבריו מובנים לי די הצורך. כי אם מדובר שבגוף התלוש יכול לקנות מה והיכן שירצה, א"כ מדוע היה צריך להעמיד בשמור אותו. ואם כוונתו שאחר שמכר את התלוש אינו מוגבל להשתמש בכסף דוקא לחנות מסוימת, הלא כמו"כ אם קיבל מטלטלין במתנה, וימכור אותם, יכול לעשות בכסף מה שיחפוץ, ומ"מ אינו צריך להפריש מן המטלטלין מעשר. וצ"ע.

ובכל אופן, נלענ"ד כי במעשר כספים שאינו אלא חומרא, המיקל לא להפריש לא הפסיד.

(גם אני אודך - תשובות הגאון **אברהם הכהן סקלי** שליט"א)

וילך למסעיו מנגב ועד בית קל וגו'. (יג. ג.)
בחזרתו פרע הקפותיו. (רש"י)

נראה שמלבד ששילם חובות ממון, שילם חובות אחרים, כי שאלוהו רבים היתכן שצדיק כמותו המפרסם שם הקב"ה בעולם צריך לסבול כ"כ להיות נע ונד ממקום למקום, אם אמנם כנים דבריו שהשי"ת מנהיג את העולם, מדוע אינו נותן בידו מכל טוב. ועתה בשובו ממצרים והיה כבד מאד במקנה בכסף ובזהב, פרע את החוב שהיה נשאר חייב להם מקודם, שקושייתם נסתלקה בראותם ששפיר העניק לו יוצרו עושר וכל מילי דמיטב. וזהו פרע הקפותיו, שפרע להם תשובה שהיה חייב להם מקודם.

(חתם סופר)
הבט נא השמימה וספור הכוכבים אם תוכל לספור אותם ויאמר לו כה יהיה זרעך (טו, ה)

רק למטה הכוכבים נראים קטנים, אבל למעלה הם גדולים מאוד. כך ישראל, בארץ הם לפעמים נראים קטנים ושפלים, אבל למעלה, בשמים, הם חשובים וגדולים מאוד. (הרה"ק ברוך ממעז'ביז')

"ויצא אותו החוצה (טו, ה)
"הוציאו מחללו של עולם והגביהו למעלה מן הכוכבים" (רש"י). אברהם אבינו הועלה "למעלה מן הכוכבים", מעל דרך הטבע, והקב"ה הראה לו כי "כה יהיה זרעך" – אף קיומם של בניך יהיה למעלה ומחוץ לדרך הטבע.

והאמין בה' ויחשבה לו צדקה (בראשית טו, ו)
התחיל אברהם אבינו לחשוב באיזה זכות יזכו ישראל לעמוד באמונתם לעולם "ויחשבה לו צדקה" על ידי צדקה יזכו לאמונה שלימה, כל ימות עולם ועד, ולזה נקרא צדק אמונה. ואמונה נקרא צדק (זוה"ק)

(שומר אמונים דרוש האמונה פ"כ)
וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכוש גדול (טו, י)
לכאורה האיך נענשו המצריים בין במיתת מכת בכורות וטביעה בים סוף ובין בממון שנלקח מהם, והלא קיימא לן דמי שנתחייב מיתה וממון אז קם ל' בדרבה מיני' ונענש במיתה לחודא. ונראה לפרש, דמיתה בידי שמים שפיר אינו פוטר ממון והכא באה המיתה מן השמים. וזה שאמר הכתוב, וגם את הגוי אשר יעבדו דן "אנכי" דייקא בדיני שמים, ולכן ואחרי כן יצאו ברכוש גדול, דבכה"ג מת ומשלם.

(פרשת דרכים)

ויעל אלוקים מעל אברהם. (יז. כב)
יש לבאר למה דוקא כאן עלה הקב"ה מעל אברהם אחר שדיבר עמו, דהנה כשהקב"ה שורה על האדם אז לא יגור שם רעה הוא היצה"ר אלא השטן בורח ומסתלק משם. ורצה הקב"ה להגדיל הנסיון של מצות מילה כלפי אברהם כדי להרבות בשכרו, משום הכי עלה לרגע קטן מעל אברהם אחר שצויה לו על מצות מילה כדי שיוכל היצה"ר לבוא ולפתותו. ומגודל חיבת אברהם לקונו כבש את יצרו ומל אברהם את עצמו בלב שלם.

(קדושת לוי)
ותקרא שם ה' הדבר אליה אתה קל ראי כי אמרה הגם הלום ראיתי אחרי רואי. (טז. יג.)

וקשה מה נתינת טעם הוא זה שדייקא בשביל זה קראת כן. וי"ל עפ"י הגמרא בגיטין (דף ס"ו) דשד אין לו צל גמור. והביאו שם תוס' את הגמרא (מגילה ג') דאסור ליתן שלום לחבירו בשדה שמא שד הוא. והכא שאמרה הגר, אתה קל ראי, לכאורה מהיכן ידעה זאת, ודילמא שד הוא. ונראה שראתה אצלו צל גמור, ומזה הוכיחה שהוא מלאך. וזה שאמר הכתוב, ותקרא את שמו אתה קל ראי, והראיה שאמנם מלאך הוא, כי הגם הלום ראיתי אחרי רואי, פ"י שאחרי זה שנראה ונתגלה לי, עדיין ראיתיו, והיינו צל שלו, ומזה מוכח שהוא מלאך.

(ישמח משה)

עובדות חיים

למכור את תבואותיהם, וחינו שתתייקר השער יותר, אך לבסוף הוזל השער יותר ויותר, והם עומדים להפסיד הפסד רב. השיב להם הצדיק: מי שזן את העניים בשנת הרעב, הוא יזון ויפרנס את העשירים בשנת השובע.

והאמין בה' ויחשבה לו צדקה (טו, ו)

סיפר הרה"ק רבי ברוך הגר מסערט ויז'ניץ, ה"מקור ברוך": אצל חותני, כ"ק מרן מהרי"ד מבעלזא זי"ע, בעת ששלח את אחד הנכדים לגשת לדלת באמירת "שפך חמתך" בליל הסדר, שאל חתנו של כ"ק מרן מהרי"ד, הרה"ק רבי יוחנן טווערסקי הי"ד: "האם באמת ניתן לראות?" כשכוונתו היא האם ניתן לראות את אליהו הנביא. כ"ק מרן מהרי"ד השיב לו שאכן כן, ניתן לראות. אך מי שאינו רואה אותו ומאמין שהוא מגיע, הרי שהוא גדול יותר מזה שרואה ומאמין. [שכן כאשר רואים, אין זו גדולה להאמין משום שהדבר נראה במוחש. כאשר לא רואים ובכל זאת מאמינים, הרי שזו מעלה גדולה יותר.] לפי מעשה זה ביאר ה"מקור ברוך" את הפסוק בפרשתנו: הקב"ה הוציא את אברהם והגבירו למעלה מחללו של עולם, אברהם אבינו ראה את הבריהא כולה ואת העולמות כולם. הכל היה גלוי בפניו. ואחר כל זאת אברהם נותר באמונה תמימה: "והאמין בה'", כאילו לא ראה מאומה. דרגה זו משבחת התורה במילים "ויחשבה לו", הקב"ה, "צדקה", לצדקות גדולה מאוד.

ויחשבה לו צדקה (ט"ו - ו')

מסופר: ידוע שהרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זיע"א היה שפל רוח ושפל ברוך עד מאד. יום אחד ערך חשבון נפשו שכל כך הרבה לחטוא ולפשוע, עד שכל שבעת מדורי גיהנום ושאל לא יספיקו בשבילו, והיה דואג ומתמרמר. עוד הוא מחשב חשבונו, נכנסו ובאו לחדרו חמשה מתלמידיו הקדושים והם: ה"חזזה" הקדוש מלובלין, הרה"ק ה"אובה ישראל" מאפטא, הרה"ק רבי מנחם מענדיל מרימינוב, המגיד הקדוש מקוזניץ, והרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זיע"א. שמח בהם רבי אלימלך, נחה דעתו ואמר, תהילה להשי"ת בזכות תלמידיי אלה מקוה אנכי להינצל מדינה של גיהנום, שכבר אמרו, לא יא הרב בגיהנום ותלמידיו בגן עדן, ועדיין לא נרגע כליל, אבל מנין אקח חלק לעולם הבא טען רבי אלימלך עם עצמו. כעבור רגע נצנץ במוחו רעיון ואמר: הלא הקב"ה הוא הבעל צדקה הגדול ביותר, וכשמדובר בעוני של עוה"ב הרי אני העני הגדול ביותר מכל העולם, ברי איפוא שה' יתן לי מאוצרו הטוב אוצר מתנת חנם. ענה הרבי מאפטא ואמר לחבריו שעמדו לידו, אין זו אלת מידתו של אברהם אבינו, ה' אמר לו "שכרך הרבה מאד" ועליו נאמר "ויחשוב לו צדקה" כלומר אברהם חשב שה' נותן לו חלק לעוה"ב בתורת צדקה.

ידו בכל יד כל בו (ט"ז - י"ז)

פעם אחת בעת שהיה הגר"ח מבריסק זיע"א ילד, נכנסו כמה אנשים אל אביו בעל "בית הלוי" זיע"א, ואמרו לו כי בנו חיים רב עם הילדים בחוץ. קרא הבית הלוי לבנו הביתה, ובמעמד כמה אנשים שאלו: "החצי הראשון של הפסוק או החצי השני?" נענה הגר"ח "החצי השני" ויצא. שאלו את ה"בית הלוי" לאחר שיצא לפשר השיחה הזו, ענה להם, אצל ישמעאל כתיב "ידו בכל יד כל בו" ושאלת החצי הראשון היינו "ידו בכל" ובו האשמה, או החצי השני, לביאור החצי השני פטרתינו. ואח"כ "יד כל בו" ואין הוא אשם. ומשענה כששאלו לילד מה היתה כוונתו, השיב כנ"ל

ובן שמנת ימים ימול לכם כל זכר (יז, יב)

פעם אחת השתתף הרה"ק רבי שלום מקאמינקה (יא"צ כ חשוון) בבית מילה, ובסעודה אמר: אנו אומרים במהלך ברית המילה "כשם שנכנס לברית, כן ייכנס לתורה, לחופה ולמעשים טובים". וכי מה עניינו של איחול זה, והולא תינוק שנכנס לברית הוא חסר דעת, האם כך אנו רוצים שייכנס לתורה ולחופה? אלא, הסביר רבי שלום, בשעה שמלים את התינוק אין בו אפילו שמץ של גאווה על שעשה מצווה גדולה כזאת. כך אנו מתפללים ומאחלים – כשם שנכנס לבריתו של אברהם אבינו בלי שמץ גאווה, כך ייכנס לתורה ולחופה.

ויאמר ה' אל אברם לך מארצך וממולדתך וגו' (יא-כ"ו).

כל ימיו עסק הרה"ק רבי נחום מטשערנוביל (יו"ד יא חשוון) במצוות פדיון שבויים הוא נדר על פתחי נדיבים לאסוף מעות למצוה גדולה זו ואחר כך היה משלשל את המעות לכיסיהם של פריצים עריצים ואנשי הרשות, כדי לפדות מידיהם יהודים שנפלו בשבי, פעם אחת כאשר נקלע הרבי לז'טומיר, העלילו עליו הגויים עלילה שפלה וכלאוהו בבית האסורים, בא לבקרו צדיק אחד וביאר לו את הפסוק בתחילת פרשת לך לך בדרך צחות: אברהם אבינו היה מצטיין במצוות הכנסת אורחים ותמיד היה מטכס עצות מה אפשר לעשות עוד ועוד למען האורחים, אמר לו הקב"ה: לך לך מארצך, צא אברהם לדרך, ותהפך אתה בעצמך לעובר אורח, נודד וגולה, אז תדע ותרגיש היטב מה חסר לאורח, ומה אפשר עוד להיטיב עמו, וכך תוכל להשתלם במצוה זו ובכל פרטיה, הוסיף הצדיק ואמר: אף אתה, רבי נחום, העניקו לך משמים הזדמנות לחוש בטעמו של שבי אצל גויים, ועד כמה נחוץ לפדות יהודי משביו, כדי שתוכל להבין מצוה זו לעומקה ולהתעלות בקיומה.

והיה ברכה (יב, ב)

סיפר אחד התלמידים, שלעת בחרותו, כאשר הגיע פעם אחת ברכבת לעיר פרעשבורג, עמד כמשתאה כאשר ניגש אליו זקן מופלג וביקש להיות לו לעזר בליקחת חפציו לאכסניה. ויהי כמצחק בעיניו, שהוא הבחור הצעיר לימים ימסור את חבילתו לאיש ההוא אשר כולו הפך לבן. על כן סירב למלאות חפצו. אז סיפר לו האיש, שבצעירותו הוא היה מבין נושאי רבינו החתם סופר בכסאו, כי רבינו בא בימים ולא היה יכול עוד לצאת ולבוא, והיה צורך לקחתו ממקום למקום. "פעם אחת, בהוליכי את רבינו ברחוב העיר, עצרתי פתאום מלכת. שאל אותי רבינו בפליאה, מה זה ועל מה זה. השבתי לו, כי כל זמן שכוחי במתני, פרנסתי מצויה ביד, ויכול אני להעביר לאנשים חפצים ממקום למקום, אבל מה אעשה לעת זקנה כאשר כוחותי יעזבוני? וביקשתי מרבינו שיבטיח לי שכוחי לא יסור ממני לעולם, וזכיתי לשמוע את ברכתו שאהיה גיבור חיל כל ימי. עכשיו שנתקיימה הבטחתו של אותו צדיק, בקשתי שטוחה, אל תסרב לי, והנח לי לשאת את חפצך". רבינו נתן ברכות לכל מבקש, אף על פי שנראה הדבר כיוהרא, אך רבינו אמר כי אין הדבר כן, משום דכתיב "ואברכה מברכך", הרי שהמברך מתברך, ולכן אין שום יוהרא בכך שהוא עצמו רוצה להתברך...

(ספרא דמלאכ)

ואת הנפש אשר עשו בחרן (יב, ה)

מעשה בבחור מתחזק שאחז בשלבים הראשונים של חזרתו בתשובה. הוא הגיע אל הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל והתלונן בפניו: "רבי, קשה לי לקיים תרי"ג מצוות, זה יותר מדאי בשבילי"...! אמר לו רבי בן ציון: "לו יהי כדברך, כמה מצוות אתה רוצה להוריד ממך חצי? שני שלישי? תפס הלה את המרובה: "שני שלישי"... "מוסכם"! השיב לו רבי בן ציון להפתעתו "כמה הם שלישי מתרי"ג? חישב הלה וענה: "מאתים וארבע" "ואותן הנך מקבל ברצון?" "אין לי כל בעיה עם מספר זה" – השיב. "ובכן" – המשיך רבי בן ציון להפתיעו – "החפץ חיים מנה את המצוות הנוהגות בזמן הזה, והן מאתים ששים ושבע. האם אתה כהן?" "לא", השיב. "א"כ ירדו לך עוד שלושים וכמה מצוות. האם אתה נזיר?" "לא" השיב הלה. סיכם רבי בן ציון: "באיסורי עריות קרובות אין לך בעיה. ירדו עוד כשלושים. לא לעשות עבודה זרה, לא להשתחות לה, לא להקים מצבה, לא לנחש, לא לעשות מעשה אוב וידעוני, לא להתנבאות לשקר... להמשיך? עוד מגיע לי עודף..."

(היאור לציון)

ויהי רעב בארץ. (יב, י)

חבורה של סוחרים תבואה עשירים, באו פעם אחת אל הצדיק ר' דוד מטאלנא זצ"ל לדרוש בעצתו ולבקש ברכתו: היות שהשנה שעברה היתה שנת בצורת, והיה יוקר גדול בתבואה, על כן חששו שגם השנה יהיה התבואה ביוקר, ולפיכך לא רצו בתחילת השנה

נעימות החיים

הפריץ שלוש מאות חביות הנוזל המשובח. היהודי המבוהל רתם את העגלה לסוסים וחיש ניצב בפני הרבי מסדיגורא: "רבי קדוש, מה אעשה כעת? מהיכן אמציא לפריץ 300 חביות שיכר???"... פכר ידיו בייאוש. הרבי חיירך והפטיר: "כלום תמו המים בנהר שליד עירכם?!" הרמז הספיק ליהודי שאץ-רץ למלא את כל החביות שברשותו במים ולהעבירן לידי משרתי הפריץ. אלו גמלו לו בתמורה בסכומי כסף אגדיים כמותם לא ראה עדיין. זאת ועוד, שכל אורחי החתונה התלהבו מהשיכר המשובח והזמינו אף הם כמויות ענק מהיהודי, שכעת החל לייצר שיכר אמיתי בדרכי ייצור מקובלות... אמו של היהודי באה להודות לרבי, ואמרה: "חשבתי כבר על כל האפשרויות איך השי"ת יעניק עושר לבני. על מים בטעם שיכר לא חשבתי..."

הניסיון שעמד בו אברהם אבינו היה ניסיון קשה עד מאוד: הוא שומע סדרת הבטחות ברורה מפי הקב"ה, אבל הוא לא יוצא לדרך בגלל ההבטחות המפתות והקורצות. אלא בגלל שה' יתברך ציוה אותו. זהו דבר קשה מנשוא ללכת בכוונה טהורה לקיים רצון ה' בלי שתתערב איזו מחשבה על הדיבידנד הצפוי בסוף הדרך. ודבר זה מלמדת אותנו התורה: "וילך אברם כאשר דיבר אליו ה'", לא בגלל הנאה או שכר מכל סוג שהוא. וכיצד הניסיון הזה נוגע גם אלינו? פעמים רבות חושב האדם שהוא יפעל כך, או שמא יעשה כך, כל זה במטרה להגיע לתוצאה הרצויה מבחינתו. אלא שהתורה היא נצחית, והקב"ה פונה לכל יהודי בקריאה רוחנית: "לך לך מארצך", תצא מרצונותיך הארציים, תבטל את רצונך להגיע ליעד פלוני או ללכת במסלול אלמוני, "אל הארץ אשר אראך". אני אקח אותך למקום הטוב ביותר בשבילך, גם אם נראה לך שאתה מפסיד מכך או ניזוק. (במחשבה תחילה)

ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך" (יב, א) הניסיון הזה נמנה בין עשרת הניסיונות שנתנסה אברהם אבינו. אלא שמפירשי התורה מסבים את תשומת לבנו לשאלה עצומה: "ואעשך לגוי גדול, ואברכך, ואגדלה שמך, והיה ברכה" – הקב"ה מבטיח לאברהם אבינו שבזכות הליכה זו יזכה לבנים, לעושר, הברכות יהיו מסורות בידו, ומה לא? הקב"ה מבטיח כל טוב שתלוי במעבר דירה ממקום למקום, ברכות למעלה מדרך הטבע. מישהו היה מסתפק בכלל? מהי אפוא גדולתו של אברהם אבינו שעמד בניסיון זה?

זקנה יהודייה הגיעה לרבי אברהם יעקב מסדיגורא בתחינה: "רבי קדוש, לבני הייתה 'מבשלת שכר', לאחרונה לא עולה בידו השיכר יפה, הוא ובני ביתו גוועים ברעב ואין ביכולתי לעזור להם. אנא רבי, תבקש מהקב"ה שיזרח מזלו של בני. "שימלא כרטיס לוטו ויזכה בגורל", הקשישה החלה למנות שלל עצות, "שיקראו לו מארמון המלך וימנהו קבלן לתפירת מדי הצבא של החיילים, אולי אפילו יפתח בעצמו מפעל לייצור דברי מאכל ויהיה לעשיר גדול. אפילו, בתור התחלה, שמישהו יעסיק אותו כשכיר וייתן לו משכורת הגונה מדי חודש"... הרבי שאל: "נשאר לבנך חביות שבהן ייצר בעבר שיכר?" "כן, כן", הנהנה הזקנה נמרצות. "תאמרי לו שימלא חבית במים רגילים וייגש לפריץ הכפר שמחתן את בנו בעוד שלושה חודשים ויבקש לספק לו משקה". הפריץ הגיע במפתיע לביתו של היהודי בכדי לערוך סדרת טעימות, לבו של היהודי דפק בעוצמה רבה ופניו חוורו. הן עתה תתגלה התרמית וראשו יוסר מעליו כהרף עין. איך מלאו לבו לשמוע בקול אמו התמימה? "אוחחחח..." נשמעה גניחתו של הפריץ מתוך הכוס הענקית. "שיכר טעים שכזה לא טעמתי מעודי". בו במקום הזמין

מקוה ישראל מושיענו בעת צרה
גם אני קבלתי ע"ע לאור קריאת
מדן רבינו עט"ר שליט"א
להוסיף
טבילה במקוה
לזכות שחרור החטופים
ולישועת הכלל והפרט
צניא חייס בן אסתר

קהל תלמידי וחסידיו
קראלי
בעיה"ת אשדוד ת"ו
הרינו להודיע כי א"ה בשבתות החורף
זמן תפילת שחרית
בראשות מרן רבינו שליט"א
בשעה 9.45

מאות כבר נושעו! ומה איתך?
רוצים גם ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו'
תרמו! וקחו חלק בהפצת המעיינות של
מרכז "אמונת חיים" קראלי
כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון
רח' הרב אבוחצירא 12 אשדוד
טל. 08-8659931 או 055-6798152
באימייל: 8659931@gmail.com

מזלא טבא וגדיא יאה
לידידינו עוז האי גברא רבא ויקירא
הרה"ג **קלמן אהרן אנגלברג שליט"א**
מו"צ ומשפיע באשדוד ובית שמש ומח"ס
מחותנו של מרן רבינו שליט"א
לרגל השמחה הכפולה במעונו
בהולדת הנכד בן לבנו הרב **דוד הי"ו**
ובנישואי הבן **מנחם מנדיל הי"ו** עב"ג
יה"ר שירוה רוב נחת ותענוג מכל יוצ"ח

לעילוי נשמת
הרה"ר ישעיהו קורץ ז"ל
בהרה"ר ישראל ז"ל
נלבד ע' חשון תשפד
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק
אדונינו מורינו ורבינו
הגה"צ **יצחק צבי משה ז"ע**
ברא כרעא דאבוה
אדמו"ר **אביגדור מוזס זצ"ל**
מקראלי
נלב"ע ד' טבת ה'תשע"ט
זכותו יגן עלינו ועכ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

סגולה בדוקה
מדליקים נר לעילוי נשמת
רבינו **אביגדור בן ר' משה**
ומבקשים בקשה ונושעים

לעילוי נשמת
הגה"צ **אברהם אליהו זצ"ל**
בן הגה"ק שמואל זצ"ל
אב"ד שבט הלוי
נלב"ע כח תשרי תשפא
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת
הגה"צ **משה וועבר זצוק"ל**
בהרה"צ מרדכי זצ"ל
נלבד יב כסלו תשפא
ת. נ. צ. ב. ה.

הילולא דצדיקיא

הגה"ק רבי מאיר שפירא זצוק"ל הי"ד

ז מר-חשון תרצ"ד

הדרשה, אלא שבמשך כמה ימים או יותר, לפני פורים, דהיינו בעת שלמדו בישיבה במסכת זו, הוא כבר עמל לסדרה לדרשת פורים, וזה אסור! כמו שאמרו בגמרא סנהדרין (קא,א) 'הקורא פסוק של שה"ש כעין זמר והקורא פסוק בבית המשתאות בלא זמנו, מביא רעה לעולם, מפני שהתורה חוגרת שק ועומדת לפני הקב"ה, ואומרת לפניו: 'רבש"ע, עשאוני בניך ככינור'. ולכן מעתה מנהג 'רב הפורים' בישיבתנו בטל ומבוטל!"

והיה האדמו"ר (מסטריקוב) זצ"ל מוסיף, "כי גם זה היה מתוך מידת האמת אשר קיננה ברבו הרב דלובלין."

הרה"ג ר' מנחם מנדל גרליץ שליט"א "אחד היה אברהם" (י-ם תשע"ז) מרן אדמו"ר זי"ע [בעל 'שפע חיים' מצאנז זי"ע] היה רגיל לחזור על מה שאמר הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל מלובלין, שיש לתמוה על ההבדל בין בתי המדרש של המתקדמים והמשכילים לבתי מדרש של חסידים, שבבתי המדרש של המתקדמים, האבות מחזיקים את בניהם אצלם ומפקחים עליהם כל שעת התפילה שיתפללו כהוגן ולא יסירו עיניהם מהסידור, אבל לבסוף, כשהבנים גדלים, הם פורקים מעליהם עול תפילה לגמרי. ולעומת זאת, בבתי מדרש של חסידים, האבות מתפללים בקול גדול ובהתלהבות, בלי להשגיח כל כך על הילדים שמשחקים ביניהם, אבל בסופו של דבר, כשאלו הילדים גדלים ומתבגרים, הם נמשכים להתפלל

בהתלהבות הראויה כדוגמת אבותיהם. והלא דבר הוא? היכן הם פירות החינוך שמשקיעים המתקדמים בילדיהם, וכיצד נמשכים בני החסידים להתפלל כראוי, בלי שיחנכו אותם לכך.

הסביר הרב מלובלין זצ"ל, כי טבעו של כל ילד הוא להיראות כמו אביו ולעשות כמעשיו, ולכן ילדי המתקדמים שרואים את אבותיהם משוחחים ואינם מתפללים, אלא דואגים רק שילדיהם יתפללו, אף הם, כל זמן שנתונים תחת מרותם, הם מחויבים בלית ברירה להתפלל, אבל מיד כשיוצאים מרשותם הם פורקים עול ואינם מתפללים, כשם שאבותיהם לא התפללו. אבל בני החסידים שרואים את אבותיהם מתפללים בהתלהבות וברשפי אש, כשמרוב התלהבותם שוכחים הם מכל הסובב אותם, מתמלאים יראת הכבוד כלפיהם, וכשרק מתגדלים ונוטשים מעשי ילדותם, מיד נמשכים להתפלל באותה צורה שראו את אבותיהם מתפללים. כ"ק מרן אדמו"ר מצאנז שליט"א, ט' טבת תשע"ח, "בצילא דמהימנותא" שמות תשע"ח.

עובדא הוי בהרב מלובלין זצ"ל, שהיה לו ישיבה של ארבע מאות בחורים, ושאלוהו בשביל מה הוא משקיע בארבע מאות תלמידים לגדלם בתורה עד שיהיו כולם רבנים ומורי הוראות בישראל, והשיב להם: "כדאי לי כל הישיבה אפילו אם רק אחד מהם יצא בעל הוראה, וכל השלוש מאות תשעים ותשעה לכל הפחות ידעו מה זה צורה של תלמיד חכם..."

הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א

"בדרכי עבודת ה'" אמור תשע"ז

(מתוך עיתון 'המודיע' חשוון תשע"ט)

אבי (הגה"צ רבי ברוך מגאליץ ב"ב) זצ"ל למד בישיבת חכמי לובלין, וסיפר שפעם קרא הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל לכמה בחורים וסיפר להם, שבהיותו אברך בן כ"ג שנים נתקבל לרבנות בעיר גאלינא, ולמחרת הכתרתו בא אליו איזה יהודי מבוגר בנש"ק שהתגורר שם, ואמר לו שאביו בא אליו בחלום ואמר לו שיאמר לרב שהאוצר של מי המקוה אינו נקי, וצריכים לתקן זאת.

הגר"מ לא ראה זאת בעין יפה, ואמר להוא: "תאמר לאביך שאני הוא הרב כאן, ואם יש לו מה להעיר, שיבוא אלי". אך כיון שלמיחש מבעי, הביא את ז' טובי העיר למקום המקוה, ובדקו האוצר, וכל אחד שתה כוס מים משם, וראו שהוא נקי.

והוסיף לספר, שכשחזר אז לביתו בא אליו איזה אדם פשוט, ואמר שבתו היחידה מקשה לילד וצריכים רחמים, והגיש לו קוויטל. אמר לו הגר"מ שהוא אינו לוקח קוויטלעך, אך אותו אדם התעקש, שכיון שהוא הרב הוא חייב להושיעו. הגר"מ לא ידע מה לעשות, והנה ראה על השולחן ספר ה'תולדות' [תולדות יעקב יוסף]. וחשב לעצמו: למה נקרא 'תולדות', כיון שמשוגל 'תולדות'... והכניס הקוויטל בספר, ואחר זמן קצר בא אותו יהודי לבשר טוב שהכל עבר בשלום.

כ"ק אדמו"ר מגאליץ שליט"א, 'בצילא דמהימנותא', שמות תשע"ח, עמ' ל"ו.

בטיש – בשולחן הטהור [אצל כ"ק מרן אדמו"ר מסטריקוב זצוק"ל] של סעודת הפורים, באחת משנותיו האחרונות,

כאשר הועלה ע"י המסובין ענין "מנהג הרב דפורים בישיבות ובבתי מדרשות". סיפר האדמו"ר על מנהג זה שהיה נהוג גם בישיבה דלובלין, ולמה בוטל אחר כך:

בכל שנה ושנה ביום הפורים, היו כל בחורי הישיבה יושבים לסעודת היום בצוותא עם רבם, ראש הישיבה ורב העיר, באחד האולמות הגדולים בבנין הישיבה, למולו היו מושיבים את הבחור שנבחר לשמש "הרב דפורים" בשנה ההיא. לרוב היה זה בחור כשרוני ידען ולו רוח ממלאל, שכן היה עליו לשאת דרשה מפולפלת כיאה לבני תורה ביום זה. ועוד נדרש מרב ארעי זה, להיות בחור כארזים בחיצוניותו, כדי שתתאים לו האיציטלא הרבנית הקבועה, ששולי צוארה ושולי ידיה היו עשויים קטיפה תפורה בחוטים צבועים זהב, והוצנעה משנה לשנה באחד מתאי הבחורים.

בשנה ההיא היתה הדרשה מוצלחת ביותר. הבחור – הרב דפורים קשר את כל הסוגיות במסכת בבא קמא שנלמדה בישיבה באותו זמן, אחת בשניה בפלפול עמוק ארוך ומסובך, ושזרם במילי דבדיחותא ובחרוזים. כל הזמן ישב הרב ראש הישיבה [הגר"מ שפירא זצ"ל] והאזין לו, וגם נשמע קולו בברכת 'ישר כח' בין שאר המברכים בסיום הדרשה.

אך למחרת הפורים, בסיום שיעורו הקבוע של ראש הישיבה לפני הצהריים, הוא הורה לכל הר"מים להתאסף באולם הגדול עם התלמידים. ראש הישיבה אף הוא נכנס לשם ונשא דברים על חשיבות הלימוד בחודש אדר שבו קיימו וקבלו, והכריז כי משנה זו מנהג "הרב דפורים" בטל ומבוטל!

וכל כך למה? – הסביר הרב: "פלפולו של 'הרב דפורים' השנה היה כ"כ עמוק ומוצלח, שלא יתכן שהבחור העלה אותו בשעת

עד הנהר הגדול נהר פרת

ונראה שכמה פעמים לא ירדו הגשמים דיים עד ניסן, וידוע שגשם היורד בניסן טוב מאד, והוא "מלקוש" הכתוב בתורה. עכ"ל.
(י) ובקובץ "מבקשי תורה", מרחשון תשס"ז, (גליון מ"ג, עמודים י"ג-י"ד) ראיתי שנשאל בזה הג"ר חיים רוטר שליט"א, והשיב וז"ל, [ונדפס גם בשו"ת שלו "שערי חיים" ח"א סימן ז"ך].

ובעניותי נראה דהן אמנם דזמן גשמים הוא בשמיני עצרת אולם חז"ל קבעו דזמן בקשת הגשמים בז' במרחשון וכו', דכל תקנתם אין היא אלא לדחות את זמן קיבול ברכת הגשם, משא"כ אם יפסיקו לשאול ט"ו ימים קודם הפסח, הפסקה זו פעמים הרבה היא קללה, ובפרט בשנת בצורת דאיכא חסרון טובא בגשמים, ולכן חז"ל לא תיקנו להפסיק לשאול ט"ו ימים קודם הפסח, ועי' בשו"ע (סימן קי"ד סעיף א') דאין פוסקין [מלומר מוריד הגשם] עד תפילת מוסף של י"ט הראשון של פסח, וכו' המ"ב (סק"ג) דבמדינתו [אירופה] שאין נוהגין לומר מוריד הטל בימות החמה וכו', ולהכריז להדיא שיפסקו מלומר מוריד הגשם ג"כ אין נכון מפני שנראה כממאנים בגשמים ע"ד שאמרו אין מתפללין על רוב טובה.

(יא) עוד י"ל דאיתא במס' סוטה (כ"ב ע"א) דאיכא שחר פסיעות ללכת לביהמ"ד מרוחק מביתו, וא"כ ודאי דאיכא שחר פסיעות לעלות לבית המקדש מלבד עצם מצות עלי' לרגל, ובשעה דאיכא קושי לעלות לרגל איכא מצוה טובא, והכל לפי הקושי, ועל דבר זה להקל בקיום המצוה אין ענין בזה כלל, משא"כ במוצאי החג [בסוכות] ליכא מצוה מיוחדת לחזור כל איש לביתו עי' בפסחים (ח' ע"ב), ואין זה אלא לדבר הרשות, ובזה יש ענין שלא יהיה קושי בדבר, [וגם כד שלא ימנעו מלעלות בפעם אחרת] ולכן חז"ל תיקנו דרק משבעה במרחשון שואלים את הגשמים. עכ"ל הג"ר רוטר שליט"א.

(יב) ובקובץ "מבקשי תורה" (הנ"ל, עמוד ל') כתב בזה הג"ר בן ציון פלמן, וז"ל, ובפשוטו צ"ל דמשום עולי רגלים לא תיקנו להתחיל לשאול אך אין זה סיבה שבשבילו נתקן שנפסיק לשאול.

(יג) ובדרך דרוש מפרשים ענין דמי' הירושלמי (פ"ק דשבת ה"א) דבן עזאי ס"ל דמהלך כעומד דמי' ומקשינן לדבריו היכי משכחת ליה מעבר ד"א ברה"ר ומפרשינן בזרק או בקופץ, והקשה השפת אמת דא"כ אמאי גזרו חכמים שלא לתקוע בשבת ולא ליטול בלולב וכו' דשמא יעבידו ד"א ברה"ר, הא קופץ וזורק לא שיחי, והוכיח מזה דכשהולכים לעשות מצוה קופצים מרוב שמחה וא"כ איכא הוצאה, וממילא דכשעולה לרגל והולך לקיים מצוה ליכא חשש שיעכבהו הגשמים וע"כ לא היו צריכים בשביל זה להפסיק מלבקש מטר. עכ"ל.

(יד) עוד שם בקובץ "מבקשי תורה" (עמוד י"ב) מצאתי שכתב בזה הג"ר מאיר שצ'יגל שליט"א, וז"ל, ונראה לתרץ דהרי הזכרת גבורות גשמים בברכת תחיית המתים מתחילין מאחרון של חג, ובגמרא תענית מבואר דאף דעדיין לא שואלין, מ"מ כבר הוא סמוך לגשמים, ולכן ראוי להזכיר דאף שמשיב הרוח ומוריד הגשם בזמנו, אבל בקיץ אינו מזכיר כלל, רק סמוך לגשמים, והנה אם יפסיקו לשאול ט"ו יום קודם הפסח, אז גם ראוי להפסיק להזכיר גבורות גשמים בתחיית המתים, דממנ"פ הא בקיץ גם לא מזכירין גבורות גשמים, והרי גם שבח דמשיב הרוח ומוריד הגשם זה יכול להועיל שייירד גשם וכמבואר בתענית (כ"ד ע"א) בעובדא דרבי גזר תעניתא ונחית אילפא קמיה ואמר משיב הרוח ונשיב זיקא, ואמר מוריד הגשם ואתא מיטרא, ולכן לאחר החג, אף דמזכירין היינו משום דסו"ס הוא סמוך לזמן גשמים, רק לא רוצים מפורש לבקש כיון דמפריע לעולי רגלים, אבל סמוך לפסח אם היו מפסיקין לבקש היה ראוי גם להפסיק להזכיר כמו בקיץ, וזה לא רצו לתקן לגמרי להפסיק ענין הגשמים.

(טו) והג"ר גלינסקי שליט"א תירץ דעבור מצוה יבואו במסירות נפש אף שיורדים גשמים, אבל לא ישובו לביתם אחר החג אם ירדו גשמים, ואיכא צערא טובא עכבתם בדרך.

(טז) ועוד תירץ דאף אם לא יוסיפו לבקש יתכן דמה שביקשו כל החורף זה יועיל שעתה ירדו גשמים עד הפסח כיון דעדיין הוא זמן גשמים, ולא יועילו במה שיפסיקו לבקש.

(יז) והג"ר הלל כהן שליט"א תירץ דכשבאין לרגל לא באין כולן בכנופיא, אלא יש מקדימין, ויש מאחרין, ואין ראוי לקבוע בזה זמן מסוים להפסיק לבקש על הגשמים, משא"כ כשחוזרין לביתם אחר הרגל אז חוזרין כולם יחד, וודאי עבור רוב הציבור ראוי להימנע מלבקש עדיין על הגשמים, ועיין בב"מ (כ"ח ע"א). עכ"ל.

בפרשתנו פרשת לך לך (בראשית ט"ו, י"ח) כתוב: ביום ההוא כרת ה' את אברם ברית לאמר לזרעך נתתי את הארץ הזאת מנהר מצרים עד הנהר הגדול נהר פרת.

(א) בקובץ "זרע יעקב" גליון כ"ח (עמוד תשצ"ט) העיר הרה"ג רבי אהרן אלטיר סיגלער שליט"א, וז"ל, שאלתי את הג"ר קנייבסקי זצ"ל אמאי אין מפסיקין לומר ותן טל ומטר ט"ו יום קודם פסח, שאז אחרון שבישראל יוצא מנהר פרת לירושלים, ולא ירטב מגשמים, בדיק כמו שמתחילים לומר ותן טל ומטר ט"ו יום אחר החג, כדי שאחרון שבישראל יגיע לנהר פרת, ?

ותירץ לי דבחורף אדם יוצא עם מעילים, ואין לחוש שירטב, משא"כ בקיץ אדם יוצא בלא מעיל, אז אם אחר החג יתקדרו השמים בגשמים הוא ירטב, וק"ל.

(ב) ואני חשבתי לתרץ בדוחק ע"ד שב ואל תעשה דהיינו למנוע הגשמים זה אפשרי, למנוע לדחות שירד לאחר זמן, משא"כ לבטל הגשמים זה אין עושים. ושמעתי פעם דגשמים שמפסיקים באמצע לירד מקלקלים התבואה ולכן אין מפסיקים הגשמים קודם סוף זמנם. עכ"ל.

(ג) הנה קושיא זו העיר גם בקובץ "בית הלל" (גליון כ' עמוד קכ"ה) הג"ר אבנר קבץ שליט"א, וז"ל שם, איתא בשו"ע (סימן קי"ז סעיף א') שבארץ ישראל מתחילים לשאול בליל שבעה במרחשון, ושואלים עד תפילת המנחה של ערב יו"ט הראשון של פסח, ומבואר במקורן של דברים שהטעם שאין שואלין עד שבעה במרחשון הוא כדי שייפיקו עולי רגלים שעלו לרגל להגיע לביתם ולא יטרדים הגשמים בדרך, וקשיא לן א"כ מדוע לא פוסקים מלשאול כבר שבועיים מלפני יו"ט הראשון של פסח כדי שלא יטרדם הגשם בעלייתן לירושלים, וצ"ע. עכ"ל שם.

(ד) ומצאתי בס"ד בספר הנפלא "מרפסין איגרי", (המו"ל הג"ר יהודה חיון שליט"א, תשרי תשס"ד, עמודים פא-פב), שהוא כמה תירוצים לקושיא זו, וכדלהלן:

מרן הגרי"ש אלישיב זיע"א תירץ, שאת קבלת השפע והברכה של הגשם לא מבקשים להפסיק לפני הזמן, ולכן ממשיכים לבקש טל ומטר עד יו"ט ראשון של פסח, אך אם עדיין לא התחילה קבלת השפע והברכה של הגשם, נמנעים מלבקש התחלתו עד שייפיקו עולי הרגלים לחזור לביתם, שכן חמור יותר להפסיק בטרם זמן, מלהמנע להתחיל בבקשה. עכ"ל.

(ה) מרן הג"ר קניבסקי זיע"א, תירץ שם, כשהולכים לבית המקדש אפשר ללכת אף כשיורדים גשמים ושלגים, משא"כ כשחוזרים מבית המקדש, וכן רמזו על הפסוק (תהלים נ"ה - ט"ו) "בבית אלוקים נהלך ברגש" - "ברגש" ר"ת "ברד רוח גשם שלג", כלומר כאשר הולכים לבית אלוקים, אפשר ללכת גם כאשר יורדים גשמים ושלגים, משא"כ כאשר חוזרים.

(ו) הג"ר משה יחזקאל שליט"א תירץ, הגשם שבסוף החורף אינו חזק כ"כ כמו הגשם שבתחילת החורף, כפי שמצינו בתחילת מסכת שקלים, שכבר בט"ו באדר היו מתקנים את הדרכים והרחובות שניזוקו מהגשמים לצורך עולי רגלים, למרות שעדיין אומרים ותן טל ומטר. עכ"ל.

(ז) הג"ר יצחק סלומון שליט"א, תירץ, ניתן לדחות את הבקשה עד ז' חשון ללא שייגרם שום נזק כתוצאה מכך, שכן ניתן להשלים שבועיים אלו במשך כל ימי החורף, משא"כ אם יפסקו הגשמים שבועיים לפני סוף זמנם, יגרם נזק שלא יהיה ניתן להשלימו. עכ"ל. [ע"כ מספר "מרפסין איגרי"].

(ח) ואענה גם אני את חלקי לתרץ בס"ד, דלעלות לרגל לא חששו שיהיה בדרכים גשמים, ואף שיכולים חלילה למעוד מהגשם וכדו' לא חששו לכן, דשליחי מצוה אינם ניזוקין (פסחים ח:), אולם כשחוזרים מירושלים לבית, הרי איכא מ"ד דסובר דשלוחי מצוה אינם ניזוקים דוקא בהליכתן, אבל לא בחזרתם (שם), ולכן חששו שינזקו חלילה מהגשם על הדרכים, ולכן לא מבקשים עד ז' חשון, שיוכל כל אדם לחזור לביתו בשלום, והבן.

(ט) בעלון "פניני הפרשה", פרשת נח תשס"ז, (מס' 353 עמוד ד'), שמו"ל הג"ר עובדיה חן שליט"א, נשאל בזה הגאון האדיר רבי מאיר מאזוז שליט"א, והשיב הג"ר מ"מ מאזוז שליט"א שם וז"ל, זו קושיא יפה,

לקתי הרים

לשנן שוב את כל הפרשה מתחילה ועד סוף... שוב ושוב ושוב...

ואחר כך את הפטרה... שוב ושוב... הגעתי לתפילה מתוח ומרוכז, מיד רצתי לארון לתפוס את התיקון קוראים... כדי שעד שהחזן יתחיל יהיה לי הזדמנות אחרונה לחזור שוב... שחרית... שוקן עד... שמונה עשרה... קדיש תתקבל... שמע ישראל... גדלו לה' איתי...

... הגיע רגע האמת... אני מול הספר תורה ומול הקהל (שמשום מה נראה לי די עוין...) וככה התחלתי לקרוא... בקול רועד... "וידבר ה' צו את אהרון"...

עד שלישי הלך יפה, ברביעי היו לי 2 טעויות שכל הקהל במקלה בקול רועם תיקנו אותי...

בין חמישי לשישי בא אלי אחד מן המתפללים הוותיקים וסימן לי עם היד קמוצה למעלה ולמטה, לאמר- קצת יותר לאט... שישי, שביעי... זהו... לקראת הסוף...

הפטרה הייתה קשה, והיו לי כמה טעויות וכל הטעמים קפצו והתבלבלו לי... אבל איכשהו עבר בצורה סבירה בהחלט... ותחושה טובה של עונג התפשטה בי...

"אההה..." חשבתי לעצמי, "איזה פירגונים אני יקבל מהחבר'ה, אחרי כזאת השקעה מגיע לי, לא?"

לאחר סיום גלילת הנביא לתוך המעיל אני מסתובב לאיטי מחויך וקצת מבויש, מחכה לתור המעריצים שיבואו לומר לו יישר כחך, יישר כח, או לפחות שכייה. הלם...

אפס... אף אחד... כלום... כולם!!
ראובן מעיין באיזה עלון, שמעון אומר יקום פורקן, לוי מנמנם על הסטנדר ויהודה סתם חולם, אף אחד לא טרח לומר לי כלום!!!!

כשאני הולך לאיטי, מצפה לאיזה יחס, אזי ר' יששכר הגבאי אמר לי "שכייה, יפה מאוד", ועוד איזה מתפלל שלא זיהיתי הפטיר "שכוייח שכוייח" מהיר. זהו.

דמעות חנקו את גרוני. עלבון צורב.
"אתם יודעים כמה השקעתי???" זעקתי בלי מילים, "מעל עשרים שעות של עבודה, לחץ, חוסר שינה, ואתם לא מתייחסים???" הייתי שבור ורצוף.

במיוחד חרה לי, שכשטעיתי או קראתי מדי מהר, כולם היו שם כדי להעיר, אך כדי לפרגן... אף אחד...

לפתע נזכרתי בו, בבעל קורא הקבוע שלנו. חמש שנים כפול 50 פרשות... כמה עמל הוא משקיע, כמה לחץ יש לו, ואני... חוץ מלתקן אותו וגם למרבה הבושה להעיר לו פעם על הקצב, לא פנית אליו אף פעם... איזה בושות...

עד שלא הרגשתי את מה שהוא חווה, לא ידעתי כמה הוא זקוק להערכה. לפחות כמו שאני זקוק. ואז הכתה בי ההכרה, והיא שינתה לי את כל החיים.

הרי בכלל אחד מן האברכים הוציא השבוע ספר מושקע מאוד, שעמל עליו שנה, ואני מה אמרתי לו, "פשפש... איזה יופי... נפלוא מאוייד נפלוא מאוייד" עיון חטוף של 2 דקות והמשכתי הלאה...

הלאה???. הבנאדם השקיע כאן שנה של מחשבה, עמל ויגיעה, תוכן, עימוד, עיצוב השער והכריכה, הקדמה, הסכמות ועוד, כמה דמים תרתי משמע נשפכו כאן... ואני???

אמרתי לו נפלוא מאוייד?

תן פירגון אמיתי!!!!

אני מתפלל קבוע בשבת קודש במניין של השעה 7:30 בבוקר, שנים ארוכות אני מתפלל בו, ודי נהנה מהתפילה.

החזנים טובים, הגבאי מנהל את התפילה באופן יוצא מן הכלל, וגם הבעל קורא סביר מאוד, קורא די יפה את הפרשה, בקצב טוב, לא מהר מדי ולא לאט מדי, הכל בסדר גמור.

אף פעם לא היה לי קשר מסוים עם הבעל קורא, הוא בא, קורא, קריאת התורה, הפטרה, והולך, הוא אינו מתפלל במניין שלנו אלא מגיע מאיזה מקום, קורא, והולך.

לא הכרתי אותו, ולא החלפתי איתו מילה, כך גם רוב המתפללים, אין מה לומר לו, מלבד כמה טעויות שיש לו כמעט כל קריאה, שאז כל התפללים מתעוררים לחיים ומתקנים אותו במקלה רועמת.

כך עברו להם כמה שנים טובות, עד שהגיע שבת אחת ששינתה את כל המבט שלי על ה'בעל קורא', ובעצם על החיים כולם.

בשבת פרשת צו ביקש ממני הגבאי, טובה, להחליף את הבעל קורא חד פעמי, עקב שמחה משפחתית שמשתתף בה ולא יגיע השבת.

נענית בשמחה, חשבתי לעצמי שכל יום אקדיש לזה 10 עד 20 דקות וככה אקרא חלק את הפרשה (מסתמא אפילו יותר טוב מהבעל קורא הקבוע... "מי יודע... אולי אקבל את השטעלע במקומו", עברה בי מחשבת עונג...). וכך, בחשיבות, התיישבתי ביום ראשון להתחיל להכין את הפרשה...

וידבר ה' צו את בני אהרון ואת בניו לאמר... ולבש הכהן... פרשת אשם... מנחה... מה אומר לכם, שעה וחצי ישבתי מיוזע, מתוח ומרוכז... פשטא פזר ותלישא התערבבו לי מול העיניים, עד שקלטתי פסוק אחד שכחתי את הקודם... עד שקטע אחד היה ברור הקודם כבר התבלבל... לאחר שעתיים של עבודה הכנתי רק רבע פרשה!!!!

למחרת חשכו עיני... לא זכרתי כולם ממה שלמדתי... כאילו כלום... עוד שעתיים וחצי מאומצות (שעה חזרה ושעה וחצי הכנה) והגעתי לשליש פרשה... למחרת שעתיים נוספות (שעה חזרה ושעה הכנה) ואיכשהו הגעתי לחצי פרשה...

למחרת השתתפתי בחתונה ופספסתי יום... ויום רביעי סתם לא היה לי כח... וככה הגעתי לליל שישי, ובמקום להתענג על שטייגן טוב עם צלחת חמין מהבילה בסופה, הסתגרתי בחדר אטום, עם מגבת על הראש, אקמול פוקוס... וככה ארבע שעות עבדתי עד שהגעתי לאיזה רמת ידיעה סבירה בפרשה... את הפטרה עוד לא התחלתי...

ליל שבת הייתי מתוח כמו קפיץ... כל הסעודה ישבתי על קוצים... לא הצלחתי להנות מהסעודה בכהאז זה... הדגים נתקעו לי בגרון... שרתי זמירות שבת כמי שפאאו שד...

מיד לאחר המרק... ברכת המזון, עזבתי את הילדים והבית ללא עזרה, וטסתי לבית מדרש הקרוב, והתחלתי להכין את הפטרה...

מרוב לחץ לא הצלחתי לקלוט כלום... בעמל ובעייפות (הגבאי של הבית כנסת לא בא לנקות את הבית ביום שישי במקומי...) לאחר שעתיים קשות מאוד חזרתי הביתה, עייף ולחוץ וגם סחוט, והלכתי לישון צמוד לשעון מעורר שיעיר אותי בחמש בבוקר.

בארבע בבוקר קמתי בקפיצה... (לאחר חלומות מפחידים כל הלילה על כך שלא קמתי ועל הטעויות הרבות...) והתחלתי

תוכחת היים

התהלך לפני והיה תמים (יז, א)

בליל שבת בביתו של רבי הלל ליכטנשטיין הרב של קולומייא בשעה שבני הבית כבר נרדמו עדיין נשאר ער ולמד פרשת השבוע. פתאום נשמע רשרוש מהחלון, והנה גנב משלשל ידו לתוך החלון ומוציא את פמוטי השבת, יחד עם מאכלים שעמדו סמוך. פנה אליו הרב: יהודי, כיצד אתה מהין לעבור על לאו דאורייתא "לא תגנבו", ועל איסור מוקצה דרבנן? ומה עוד כי במעשיך אתה תגרום עגמת נפש לרבנית בעצם יום שבת קודש!... אם רעב אתה הכנס לביתי ואאכילך מכל טוב. הגנב מילא פיו צחוק לתוכחתו של הרב. הוא סיים את מלאכתו בזריזות ומיהר להסתלק.

כאן החל הרב לצעוק לעברו: דע לך, שאני מפקיר את כל מה שלקחת... הגנב נעצר לשמע הקריאה, ופרץ בצחוק וקרא לרב: אל תראה את צדקתך כאשר אין לך ברירה. הגנב נעלם עם חבילתו, ורבי הלל חזר ללימודיו. כעבור זמן מה, נשמעה המולה ברחוב. הרב יצא מהבית לברר מה קרה. והתפלא לראות, והנה שוטר מחזיק בידו של הגנב ומוליך אותו לכלא. הרב ניגש לשוטר ואמר לו: זה לא גנב, החפצים שייכים לו, נתתי לו את הכל במתנה גמורה... השוטר הזמין הרב שיתלווה עמם לתחנת המשטרה. שם מסר השוטר לקצין החוקר כל פרטי המקרה איך שלכד חשוד זה. הגנב טען, שלקח הכלים מאת הרב והוא יחזיר לו אותם. ואילו הרב מצהיר שנתן לו הכל במתנה...

הקצין שהכיר את אישיותו של הרב נענה לו ושחרר את הגנב יחד עם חבילתו. בחוץ נפל הלה על צוארי הרב כשדמעות זולגות זולגות מעיניו והתוודה: גדול עווני, תמחול לי רבינו! רבי הלל הרגיעו והזמינו לביתו לכל יום השבת. משם יצא כבריה חדשה והפך לבעל תשובה אמיתי.

(הרב יחיאל מיכל שטרן)

תשקיע שלוש דקות לפרגן לו באמת, אינדיבידואלי, (גם אם אתה מקנא וקשה לך לפרגן)...

"עברתי על ההתחלה ורואים כמה השקעת..."

איזה יופי... סימן א' וב' עברתי ואני לא מונח מספיק אבל מה שקראתי נהייתי מאוד... איזה סדר ובהירות..." ככה צריך לומר תפרגן לו!

ועוד חשבתי, אתמול הייתי בשבע ברכות משפחתי, וחוך מלהתלונן לעצמי על "העונש" ש"הפילו עלי" במשפוחה... ומתי כבר יסתיימו הדרשות... הלו!!!!!!

אתה בסדר???

בעלת הבית משקיעה כבר שבוע בתכנון תפריט, קניית חד פעמי תואם וקיפול מפיות, אתה יודע איזה לחץ ומתח עברו עליה???

אתה יודע שרק בחנות של החד פעמי היא הייתה שלוש שעות???

תפרגן מקרב הלב! אל תאמר תודה רבה, היה טעים מאוד... ותלך... תעמוד שתי דקות לפרגן, ותראה שאתה מעריך.

יש דרשנים שהשקיעו בדרשה, תקשיב או לפחות תעמיד פנים שאתה מקשיב ותגיד לו בסוף איזה יופי.

ויותר מזה, הסייד שסייד אצלי לפני שבועיים, אמנם שילמתי לו יפה, אבל כמה הוא טרח, הוא רוצה לשמוע מילה טובה.

הירקן ברר עבורך משלוח יפה, תן לו מילה טובה, חברת ההובלות התאמצו מאוד, תראה להם שאתה מעריך...

ואפילו המלצר של המחתנה הידועה, שמביא לך בורקס שאתמול היה בצקי, היום מוכן ומחר כבר יהיה שרוף... אז מה? הוא משקיע, תן לו מילה טובה. בדיוק כמו שהייתי רוצה שיראו לי שמעריכים אותי.

ואם אתם מתפללים שבוע הבא במניין שלנו בשבת, אזי תזהו אותי ללא בעיות.

אני מי שאומר לכל בעל תפילה "יישר כחך, היה יפה מאוד, מאוד מאוד נהייתי", ולבעל קורא אני זה שעומד לידו מיד לאחר הקריאה למשך 2 דקות (מחוץ לבית כנסת) ומפרגן לו באמת, ומראה לו שאני יודע כמה קשה להכין וכמה שנהייתי מהקריאה. בשורות טובות לכולם.

(גליון משנתה של תורה)

היכל רעווא דרעוין

בנשיאות מרן רבינו מקראלי שליט"א
בעיה"ת אשדוד ת"ו

בס"ד

חדש ימינו נקדם

הרינו להודיע לקהל מבקשי השם
כי להפצרת אנשי שלומינו

תושבי רובע ו'

אוי"ה החל מהשבוע

היכל "רעווא דרעוין"

בו עורך בעיה"ת

מרן רבינו עט"ר שליט"א

סעודה שלישית

ומשמיע מדברות קודשו

ישוב למשכנו הקודם

באולם ביהמ"ד "אהבת ציון"

כניסה מניגנת דב גור או מרח' מכשוילי (בי"ס שלה)

מנחה בשעה 16.00

הנבאים

סגולה נפלאה

מרבנותינו הק' גדולי הדורות

לשמירה מכל צרה ומצוקה

להזכיר שמות הצדיקים

ישראל בן שדה

לייב בן שדה

לוי יצחק בן שדה סאשא

פנחס בן שדה רהל שיינדיל

זכותם יגן עלינו ועכ"א

קול קראלי

עדכונים ♦ שיחות ודרשות ♦ סיפורים ♦ ניגונים
ממרן רבינו הגה"ק זי"ע ויבלט"א מרן רבינו הגה"צ שליט"א

074-7962278

שמעו ותחי נפשכם